

7. LEGIONY, LEGIONIŚCI I POLSKIE ŚLADY NA HAITI

AUTORKA: PATRYCJA KOPCIŃSKA

WebQuest to specyficzny rodzaj projektu, który pozwoli młodzieży pracować w jej naturalnym środowisku, jakim jest świat technologii informacyjno-komunikacyjnej. W trakcie realizacji projektu uczniowie i uczennice poznają historię oraz dziedzictwo Legionów Polskich we Włoszech oraz zrozumieją główny przekaz zawarty w słowach hymnu państwowego. Dowiedzą się także, jakie związki łączą Polskę z Haiti, i wyciągną wnioski na temat wpływu przeszłości na teraźniejszość. Pozyskane wiadomości zaprezentują podczas samodzielnie przeprowadzonej lekcji.

Proponowany problem:

- ▶ W jaki sposób przeszłość kształtuje teraźniejszość?

Zagadnienia:

- ▶ Migracje
- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka
- ▶ Pokój i konflikty na świecie

Związek z podstawą programową:

- ▶ I, II, III, 29.2, 29.3

Proponowane cele projektu:

- ▶ Zrozumiemy idee, cele powstania i organizację Legionów Polskich we Włoszech.
- ▶ Poznamy szlak bojowy Legionów ze szczególnym uwzględnieniem walk na Haiti.
- ▶ Dowiemy się, jakie relacje łączyły Polaków i mieszkańców San Domingo.
- ▶ Wyjaśnimy, w jaki sposób wydarzenia z przeszłości wpływają na czasy współczesne.

Proponowany okres realizacji projektu:

- ▶ 3 tygodnie

Proponowana liczebność grupy projektowej:

- ▶ Praca w trzech zespołach, liczących od 3 do 5 osób.

PROPONOWANE ETAPY DZIAŁANIA W PROJEKCIE:

1. Przedstawienie młodzieży metody WebQuest (załącznik nr 1) oraz jej głównych elementów konstrukcyjnych: wprowadzenia, zadania, procesu, źródeł, ewaluacji, konkluzji (załącznik nr 2).

- ! Prezentację w wersji elektronicznej można pobrać ze strony:
- ! http://bit.ly/webquest_legiony_haiti

2. Realizacja projektu WebQuest w pięciu krokach:
 - a) Młodzież dzieli się na trzy zespoły: białych, czerwonych i niebieskich.
 - b) Młodzież zapoznaje się z przygotowanymi źródłami.
 - c) Zespoły gromadzą potrzebne materiały na przydzielone im tematy:
 - Cele, idee i okoliczności powstania Legionów Polskich, dowódców, atmosfery panującej wśród legionistów itp.
 - Szlak bojowy Legionów Polskich (ze zwróceniem szczególnej uwagi na San Domingo).
 - Potomkowie legionistów.
 - d) Młodzież przygotowuje prezentacje Power Point (lub w innym programie, np. Prezi) na przydzielony temat.
 - e) Młodzież przygotowuje wystąpienia i przeprowadza lekcję historii o Legionach Polskich we Włoszech ze szczególnym uwzględnieniem informacji na temat związków Polski z Haiti.

3. Podsumowanie i ewaluacja projektu (samoocena, ocena grupowa, wystawienie ocen).

PROPONOWANE PRODUKTY PROJEKTU:

- ▶ Prezentacje multimedialne

PROPONOWANY SPOSÓB PREZENTACJI:

- ▶ Samodzielne poprowadzenie przez młodzież lekcji historii. Zajęcia mogą się odbyć w klasie, do której uczęszczają osoby realizujące projekt lub w innych klasach, w których omawiany jest materiał dotyczący czasów napoleońskich.

Załączniki:

- Załącznik nr 1 - **Materiał pomocniczy: Co to jest WebQuest?**
- Załącznik nr 2 - **WebQuest: Legiony, legioniści i polskie ślady na Haiti**

CO TO JEST WEBQUEST?

Termin WebQuest (WQ) pojawił się w latach 90. XX wieku w Stanach Zjednoczonych Ameryki i oznaczał działania nastawione na dociekanie i badanie, w których wykorzystuje się narzędzia internetowe, a większość informacji (lub wszystkie) pochodzi z zasobów sieci.

Dzisiaj WQ to po prostu metoda, która postrzega Internet jako narzędzie wspomagające tradycyjny proces nauczania dowolnego przedmiotu, jak również zajęć dodatkowych na każdym etapie edukacyjnym. Jej twórcami są dwaj naukowcy z Uniwersytetu San Diego w USA: Tom March i Bernie Dodge.

Metoda ta opiera się na teorii konstruktywizmu, uczy nie tylko ukierunkowanego poszukiwania informacji, ale również ich selekcjonowania i przetwarzania. Wspomaga proces myślowy osoby uczącej się zarówno na poziomie analizy, jak i syntezy oraz ewaluacji. Rozwija u młodych ludzi umiejętność myślenia problemowego, a także pracy zespołowej.

Reasumując, WQ to metoda nauczania wykorzystująca zasoby Internetu oraz ucząca, jak się nimi posługiwać w sposób sprawny i wartościowy. Dzięki tej metodzie młodzież zdobywa ważne kompetencje, przydatne nie tylko w edukacji szkolnej, ale i w życiu codziennym, dlatego warto włączyć WQ do metod pracy.

Podsumowanie informacji na temat WebQuestu (WQ):

- 1.** WQ to rodzaj projektu edukacyjnego.
- 2.** WQ składa się z kilku „cegiełek”, czyli elementów konstrukcyjnych (tytuł, wstęp, zadanie, proces, źródła, ewaluacja, konkluzja, ewentualnie elementy dodatkowe np. poradnik czy strony dla nauczyciela lub nauczycielki) – każda zaprezentowana jest na osobnym slajdzie prezentacji multimedialnej.
- 3.** Niezwykle istotne jest wskazanie uczniom i uczennicom źródeł, z których mają korzystać w czasie realizacji zadań projektowych (bibliografia, netografia i ewentualnie lista ekspertów i ekspertek dostępna online).
- 4.** WQ może zawierać różnego typu zadania, ale powinny one być atrakcyjne dla młodzieży.
- 5.** WQ ma być skierowany do młodzieży (np. poprzez sformułowania w prezentacji bezpośrednio kierowane do uczniów i uczennic).
- 6.** WQ powinien zakończyć się dokładną ewaluacją.

Dodatkowe informacje na temat WebQuestu:

- ▶ Blog poświęcony metodzie WebQuest portalu Edustore: <http://www.webquesty.pl/>
- ▶ Metoda WebQuest i okolice: <http://webquest.furgol.org/>
- ▶ Wszystko o metodzie WebQuest: <http://webquest-metoda.blogspot.com/>
- ▶ WebQuest o WebQueście: <http://wqowq.blogspot.com/>
- ▶ Przykładowe WebQuesty: <http://wq.oeiizk.waw.pl/>

LEGIONY, LEGIONIŚCI I POLSKIE ŚLADY NA HAITI¹

Legiony, legioniści i polskie ślady na Haiti

WEBQUEST NA ZAJĘCIA HISTORII
DLA UCZNIÓW I UCZENNIC
SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH

SLAJD 1

Zawartość

- Wprowadzenie
- Zadanie
- Proces
- Źródła
- Ewaluacja
- Konkluzja
- Poradnik dla nauczyciela/nauczycielki

Legiony polskie we Włoszech. Autor: Józef Peszka.

Źródło:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Legiony_we_Wl_ozzech.jpg

SLAJD 2

¹ Prezentację w wersji elektronicznej można pobrać ze strony: http://bit.ly/webquest_legiony_haiti.

Wprowadzenie

Baczność!
Czołóg,
do hymnu!

Z pewnością często słyszałaś/słyszałeś już te słowa i ...
zaczynałaś/zaczynałeś śpiewać:

„Marsz, marsz, Dąbrowski,
Z ziemi włoskiej do Polski”, ale...

- Co to za Dąbrowski?
- Dlaczego z ziemi włoskiej do Polski?
- Co kryje się pod słowami naszego hymnu?

SLAJD 3

Zadanie

- Waszym zadaniem jest wcielenie się w rolę badaczy i badaczek, którzy zgromadzą informacje na temat Legionów Polskich, w tym polskich śladów na Haiti, oraz przygotują i przeprowadzą lekcję na ten temat.
- Realizując to zadanie, powinniście udowodnić lub obalić tezę, która brzmi: przeszłość kształtuje teraźniejszość.
- Ufam, że świetnie sobie poradzicie z tym niełatwym zadaniem, ale postaram się też trochę Wam pomóc. Więcej szczegółów znajdziecie na kolejnym slajdzie: „Proces”.
- Na wykonanie zadania macie trzy tygodnie i zapewniam, że to nie jest zbyt dużo czasu. Tak więc... do dzieła!

Powodzenia!

Generał Jan Henryk Dąbrowski na czele Legionów Polskich we Włoszech, akwarela z 1882 roku. Autor: Juliusz Kossak.

Źródło:
http://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Jan_Henryk_Dabrowski_2.jpg

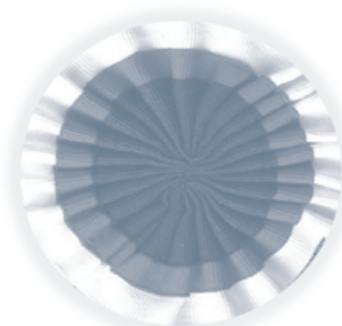
SLAJD 4

Proces

1. Podzielcie się na trzy zespoły: białych, czerwonych i niebieskich.
2. Zapoznajcie się z zaproponowanymi dla Was źródłami.
3. Zgromadźcie potrzebne Waszej grupie materiały na temat:

- celów, idei i okoliczności powstania Legionów Polskich, dowódców, atmosfery panującej wśród legionistów itp.
- szlaku bojowego Legionów Polskich ze zwróceniem szczególnej uwagi na San Domingo.
- potomków legionistów mieszkających obecnie na Haiti.

4. Wykonajcie prezentację PowerPoint (lub w innym programie, np. Prezi) dotyczącą przydzielonego tematu.
5. Przygotujcie się do 10-15 minutowego wystąpienia i zaprezentowania efektów Waszej pracy na forum klasy.

SLAJD 5

Źródła

- http://pl.wikipedia.org/wiki/Legiony_Polskie_we_W%C5%82oszech
- <http://napoleon.org.pl/polska/legiony.php>
- <http://historia-polski.klp.pl/a-6224.html>
- <http://historiaswiata.com.pl/wpis/84/>
- http://pl.wikipedia.org/wiki/Haiti#Polacy_na_Haiti
- http://pl.wikipedia.org/wiki/Polonia_na_Haiti
- <http://historia.re.pl/artykul/4257.html>
- <http://napoleon.org.pl/polska/san.php>
- <http://napoleon.org.pl/polska/san1.php>
- http://www.polska-haiti.org/pl31/teksty127/polska_haiti_historia_zapomniana
- http://www.polskatimes.pl/artykul/209847,haiti-niezwykla-polska-wyspa-na-krancu-swiata,id,t.html#czytaj_dalej

KLIKNIJ W RYSUNEK

SLAJD 6

Ewaluacja

Poziom wykonania zadań				
Kryterium	Niski - 1 punkt	Średni - 2 punkty	Dobry - 3 punkty	Wysoki - 4 punkty
Realizacja zadań	Wykonanie 1-2 zadań.	Wykonanie 3-4 zadań.	Wykonanie wszystkich zadań.	Wykonanie wszystkich zadań i ich prezentacja.
Prezentacja PowerPoint poziom merytoryczny	Uwzględniono nieliczne wymagane informacje. Materiał zawiera liczne błędy merytoryczne.	Uwzględniono większość wymaganych informacji. Materiał zawiera nieliczne błędy merytoryczne.	Uwzględniono wszystkie wymagane informacje. Materiał nie zawiera błędów merytorycznych.	Zakres informacji poszerzono o ciekawe i istotne zagadnienia.
Prezentacja PowerPoint jakość i poprawność wykonania	Prezentacja mało ciekawa i estetyczna, brak elementów graficznych i nawigacji.	Prezentacja średnio ciekawa i estetyczna, mało elementów graficznych lub słaba ich jakość. Nawigacja na niskim poziomie.	Prezentacja ciekawa i estetyczna, dużo elementów graficznych (o różnej jakości), nawigacja na średnim poziomie.	Prezentacja bardzo ciekawa i estetyczna, dużo dobrej jakości elementów graficznych, nawigacja na dobrym poziomie.
Prezentacja zadania	Prezentacja nieatrakcyjna, chaotyczna. Zespół nie potrafi przedstawić swojej pracy.	Prezentacja średnio atrakcyjna, przekaz mało przejrzysty, ograniczenie do czytania.	Prezentacja ciekawa, płynna, rzeczowa.	Prezentacja oryginalna, wzbudzająca zainteresowanie. Pewność siebie prowadzących, swobodny kontakt z publicznością.
Współpraca w zespole	Brak zaangażowania i współpracy w grupie.	Niewielkie zaangażowanie i słaba współpraca w grupie.	Duże zaangażowanie i dobra współpraca w grupie.	Duże zaangażowanie i bardzo dobra współpraca w grupie.

20 pkt. - cel.; 19-18 pkt. - bdb.; 17-15 pkt. - db.; 14-10 pkt. - dost.; 9-6 pkt. - dop., 5-0 pkt. - ndst.

Konkluzja

Brawo! Wykonaliście zadanie!

Wicie już, kim był Jan Henryk Dąbrowski, i rozumiecie znaczenie słów naszego hymnu. Posiadacie dużą wiedzę na temat Legionów Polskich, a ponadto dowiedzieliście się, że jest na świecie miejsce, gdzie od ponad 200 lat wciąż żywa jest legenda legionowa.

Nasi przodkowie i przodkinie rozumieli znaczenie prawa do wolności i równości wszystkich ludzi. Choć Legiony Polskie zostały wysłane na Haiti przez Napoleona na początku XIX wieku, żeby stłumić rebelię niewolników (Haiti walczyło wówczas o niepodległość), to część legionistów zdezerterowała z armii i stanęła po stronie buntowników – nie potrafiła się bowiem odnaleźć w roli „zaborców”. Ostatecznie udało się zrzucić jarzmo niewolnictwa oraz doprowadzić do powstania niepodległego państwa na San Domingo. Obecnie wielu Haitańczyków to potomkowie legionistów, którzy z dumą wypowiadają się na temat swoich polskich korzeni.

Dzięki realizacji projektu pokazaliście wpływ wydarzeń z przeszłości na teraźniejszość oraz udowodniliście, że nasz świat pełny jest wzajemnych powiązań – tak jak w przypadku Polski i Haiti.

Jeśli zainteresowała Was tematyka WebQuestu, zachęcam Was do dalszych poszukiwań! Dowiedźcie się więcej na temat współczesnego Haiti oraz tego, w jaki sposób przeszłość (np. stosunki z Francją) wpływa na jego obecną sytuację.

SLAJD 8

Informacje dla nauczyciela/nauczycielki

- WebQuest „Legiony, legioniści i polskie ślady na Haiti” jest przeznaczony dla uczniów i uczennic gimnazjów.
- Został on zaprojektowany jako działanie trwające trzy tygodnie, jednak nauczyciel/ka może dokonać selekcji źródeł i wykorzystać go w postaci projektu krótkoterminowego, realizowanego w czasie 1-2 jednostek lekcyjnych.
- Nauczyciel/ka może wskazać podręczniki, opracowania oraz inne zasoby sieci, niż te podane w źródłach.
- WebQuest stawia sobie za cel wyjście poza tradycyjnie pojmowane nauczanie historii i odwołanie się także do współczesności. Wydarzenia z przeszłości, o których uczy się młodzież, mają bowiem często przełożenie na to, co dzieje się współcześnie w różnych częściach świata. Także historię Polski można omawiać w globalnej perspektywie.
- WebQuest może posłużyć jako wskazówka czy inspiracja dla dalszej twórczej pracy łączącej wykorzystywanie środowiska technologii informacyjno-komunikacyjnej z nauczaniem historii oraz włączaniem zagadnień edukacji globalnej.

SLAJD 9